

במומו לבעלים, ואם יצא אחר בעשירי יקריב את העשירי.

תני תנא ברייתא קמיה דרב: איזהו אתנן שאמרו עליו שהוא נכנס לדיר להתעשר?

כל שנתנו לה באתננה, וחזר ולקחו [הוא או אחר] **הימנה**, וכפי שמבארת הגמרא בהמשך, שאם האתנן עדיין ביד הזונה, לא שייך לדון שייכנס לדיר להתעשר.

והקשה מי שהקשה: **והא איפסיל ליה בלקוח**. כלומר, אף שמחמת שם אתנן הרי הוא נכנס להתעשר, מכל מקום ייפטר משום לקוח?! (9)

מבואר, שרבי שמעון אינו מחלק בין מעשר בהמה לקדשים, ובכולם סבירא ליה שהוא קדוש. וראה מה שכתבו התוספות בביאור סתירת הסוגיות לעיל כא ב ובתמורה שם.

ג. **בראשית בכורים** הקשה לפי שיטת התוספות בתמורה – בדבריהם על סתירת הסוגיות – דבמחוסר זמן שהקדישו חלה הקדושה בדיעבד, אם כן, מן הדין שיחול פטור לקוח במחוסר זמן אפילו לחכמים, שהרי כיון דבדיעבד מועיל, שעת עשייה קרינן ביה. ראה שם שהביא דוגמא לזה.

8. מכאן יש לתמוה על פירוש רבינו גרשום שבהערה 4. כי לפי מה שפירש הוא ד"עשייה" היינו הקרבה, מה יועילנו רבי שמעון בן יהודה, שהרי אף לשיטתו מחוסר זמן אינו ראוי להקרבה, אם כי הוא מתעשר.

9. א. [יש לעיין: למה לא הקשה המקשה על הברייתא עצמה דלקמן זו א שהאתנן נכנס לדיר להתעשר, והרי כשם שהלקוח פטור אף הניתן במתנה פטור כמבואר במשנתנו, ואם כן, כל

כלומר, אינה עיקר. (5) **ואם תמצא לומר משנה, רבי שמעון בן יהודה היא.**

דתניא: רבי שמעון בן יהודה אומר משום רבי שמעון: מחוסר זמן – אף שאינו ראוי להקרבה – הרי הוא נכנס לדיר להתעשר, (6) **והרי הוא כבכור, מה בכור קדוש לפני זמנו שנראה להקרבה, שהרי מרחם הוא קדוש, וקרב לאחר זמנו [לאחר יום השמיני]. אף מחוסר זמן.** כלומר, אף מעשר בהמה: (7) **קדוש לפני זמנו וקרב לאחר זמנו.** (8)

לקמן זו א מבואר, שאתנן זונה אם כי אסור הוא בהקרבה, הרי הוא נכנס לדיר להתעשר. ודינו: אם יצא בעשירי יאכל

5. אולי משום שלא נשנית בי רבי חייא ורבי אושעיא.

6. ושלא כדעת התנא של המשנה לקמן זו א.

7. א. **רש"י לעיל** כא ב נראה שהוא גורס "אף מעשר". ובודאי שהלשון כפי שהוא לפנינו תמוה, שהרי גם לענין בכור אנו דנים משום מחוסר זמן, ואם כן, החילוק הוא בין בכור למעשר.

ב. בדין מחוסר זמן בשאר קדשים אם חלה עליו קדושה, **לעיל כא ב**, מקשה הגמרא על רבי שמעון בן יהודה: ואדיליף מבכור, לילף משאר קדשים שאינו קדוש, [וכמבואר ברש"י שם, דילפינן בתורת כהנים שאין קדושה חלה על מחוסר זמן], ומבואר, שאפילו רבי שמעון מודה בשאר קדשים שאין קדושה חלה עליהם.

אך בתמורה **יט ב** אמרינן: והרי מחוסר זמן דלא חזי, ואמר רבי שמעון דקדיש, [וכדמוכח מדבריו בחולין פא א, כמו שכתב רש"י]?! היינו טעמא דרבי שמעון במחוסר זמן, דיליף לה מבכור כדתניא רבי שמעון בן יהודה אומר. הרי